

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 22 декември 2014 година

относно разкриването на информация в случай на реструктуриране или отнемане на
лиценза на банка
(CON/2014/90)

Въведение и правно основание

На 20 ноември 2014 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Българска народна банка (БНБ) за становище относно проект на закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (наричан по-долу „законопроекта“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 2, параграф 1, трето и шесто тире от Решение 98/415/ЕО на Съвета¹, тъй като законопроектът съдържа разпоредби, които се отнасят до БНБ и до правилата, приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17.5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Цел на законопроекта

- 1.1 Със законопроекта се цели да се увеличи прозрачността и обществената информираност, в случай че са предприети мерки за реструктурирането на банка или нейният лиценз е отнет.
- 1.2 Съгласно законопроекта БНБ може да разпoredи на квесторите на банка, която е поставена под специален надзор, да сключат договор с дружество, което притежава опит в проследяването на парични трансфери и вземания, както и в операции с финансови инструменти². Освен това синдикът в производството по несъстоятелност е длъжен да сключи такъв договор³.
- 1.3 Със законопроекта се въвежда специален режим, който изисква разкриването пред обществеността на самоличността на определени лица, които имат влогове и кредити в банки, по отношение на които са предприети мерки за реструктуриране, както и в банки, по

¹ Решение 98/415/ЕО на Съвета от 29 юни 1998 г. за консултирането на националните власти с Европейската централна банка по отношение на проектите за законодателни разпоредби (ОВ L 189, 3.7.1998 г., стр. 42).

² Вж. параграф 2 от законопроекта, с който се изменя член 103, алинея 3 от Закона за кредитните институции.

³ Вж. параграф 6 от законопроекта, с който се създава нова алинея 5 в член 33 от Закона за банковата несъстоятелност.

отношение на които е взето решение за отнемане на лиценза им. Това изискване се прилага за лицата, които са длъжни да разкриват имущество, доходи и разходи в страната и в чужбина в съответствие със Закона за публичност на имуществото на лица, заемачи висши държавни и други длъжности⁴.

- 1.4 Съгласно законопроекта, преди да бъдат изплатени влоговете на дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим⁵, то трябва да разкрие пред въпросната банка самоличността на действителните си собственици. Освен това, ако дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим, има необслужван или просрочен кредит от банка, по отношение на която са предприети мерки за реструктуриране, или от банка, по отношение на която е взето решение за отнемане на лиценза ѝ, то това дружество трябва да разкрие пред въпросната банка самоличността на действителните си собственици. Банката трябва да публикува имената на действителните собственици на дружеството в два централни ежедневника.
- 1.5 Освен това лицата, които управляват и представляват банка, по отношение на която са предприети мерки за реструктуриране, или банка, по отношение на която е взето решение за отнемане на лиценза ѝ, трябва да публикуват в два централни ежедневника имената на всички физически и юридически лица, чиито кредити от банката са необслужвани или просрочени⁶.

2. Общи забележки

- 2.1 ЕЦБ приветства въвеждането на мерки, които съдействат за възстановяването на активи и които подобряват усилията за събирането на вземания при реструктурирането на банки.
- 2.2 Относно предложеното разкриване пред обществеността на поверителна информация с оглед на насърчаването на прозрачността при реструктурирането на банки, ЕЦБ отбелязва, че разкриването на поверителна информация от банките пред обществеността е обвързано със специфични задължения, изключения и забрани, закрепени в правото на Съюза и в националното право⁷. В този смисъл предвиденото публикуване на имената на клиентите на дадена банка, т.е. на всички физически и юридически лица с необслужвани или просрочени кредити към банка, която се реструктурира, или в банка, чийто лиценз е отнет⁸, трябва да бъде законосъобразно и балансирано с изискванията за закрила на личните данни. Следва да бъдат въведени гаранции относно публикуването на информация за клиентите,

⁴ Вж. член 2.

⁵ Юрисдикциите с преференциален данъчен режим са посочени в параграф 1, точка 64 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане.

⁶ Вж. параграф 3 от законопроекта, с който в Закона за кредитните институции се създава нов член 121в, и по-специално алинея 3, последен ред от него.

⁷ Вж. например съображение 68 и член 442 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁸ Вж. параграф 3 от законопроекта, с който в Закона за кредитните институции се създава нов член 121в, и по-специално алинея 3, последен ред от него.

включително например оценка на това дали разкриването на информацията е пропорционално и със системно значение⁹.

3. Специфични забележки

3.1 *Проследяване на парични трансфери и вземания, както и на операции с финансови инструменти*

3.1.1 Предвидената компетентност на БНБ¹⁰ да сключи договор за услуги със специализирани трети лица, които притежават опит в проследяването на парични трансфери, добавя специфично правомощие към съществуващия инструментариум по Закона за кредитните институции. ЕЦБ разбира, че съгласно Закона за кредитните институции БНБ вече е оправомощена да издава задължителни предписания на квесторите във връзка с дейността им, включително и прехвърлянето на някои от правомощията на квесторите на други лица¹¹. Дали БНБ ще реши да упражни това право или не зависи от нейната преценка.

3.1.2 По отношение на предложеното задължително изискване синдикът в производството по несъстоятелност да сключи договор с дружество, което притежава опит в проследяването на парични трансфери и вземания, както и в операции с финансови инструменти, ЕЦБ препоръчва на синдика да бъде предоставена свободата да прецени във всеки отделен случай дали такъв договор е необходим.

3.2 *Изисквания във връзка с разкриването на информация пред обществеността относно действителните собственици на дружества*

3.2.1 ЕЦБ приветства изискването за установяване на самоличността на действителните собственици на дружества, регистрирани в юрисдикция с преференциален данъчен режим, преди да бъдат изплатени влоговете им. Във връзка с това ЕЦБ отбелязва, че информацията относно самоличността на действителните собственици на дружества следва да е налична като част от спазването от страна на банките на изискванията за комплексна проверка на клиентите¹². Акцент върху важността, която се отдава на увеличаването на прозрачността относно действителните собственици и на адекватната комплексна проверка на клиентите, се поставя и в наскоро изготвени законодателни предложения на равнището на Съюза¹³.

3.2.2 Публикуването на имената на действителните собственици на дружества, регистрирани в юрисдикция с преференциален данъчен режим, които имат необслужвани или просрочени кредити в банка, която се реструктурира или чийто лиценз е отнет, следва да бъде

⁹ Вж. Становище CON/2014/39 на ЕЦБ, параграф 3.3.

¹⁰ Вж. параграф 2 от законопроекта, с който се изменя член 103 от Закона за кредитните институции.

¹¹ Вж. член 107, алинеи 3 и 4 от Закона за кредитните институции.

¹² Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

¹³ Вж. например член 11, параграф 1, буква б) и член 12, параграф 4 от предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (COM(2013) 45 final).

защитено с подходящи гаранции, както е посочено в параграф 2.2 по-горе. Във връзка с необслужваните или просрочени кредити основното внимание следва да бъде насочено към подобряването на усилията за събирането им.

Настоящото становище ще бъде публикувано на уебсайта на ЕЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 22 декември 2014 година.

[подпис]

Председател на ЕЦБ

Mario DRAGHI